

đang vận dụng được đánh giá cao bởi tính hiệu quả của chúng trong xu hướng tích cực hoá hoạt động dạy và học. Các kĩ thuật dạy học này bao gồm:

- Kĩ thuật thảo luận;
- Kĩ thuật chậu (bể) cá;
- Kĩ thuật thông tin phản hồi;
- Kĩ thuật khăn trải bàn;
- Kĩ thuật các mảnh ghép;
- Kĩ thuật KWL;
- ... và nhiều kĩ thuật khác.

GV cần chú ý rằng: việc vận dụng các phương pháp và kĩ thuật dạy học phải thật sự linh hoạt; phù hợp với đặc điểm, nhận thức của HS, với bối cảnh và các điều kiện sư phạm khác mới đạt được mục tiêu dạy học. Không nên áp dụng một cách gò bó, khiến cưỡng làm cho tiết học, bài học âm nhạc mất đi tính nghệ thuật, tự nhiên. Dù áp dụng phương pháp hay kĩ thuật dạy học nào thì vấn đề cần đạt quan trọng nhất là HS phải được trải nghiệm, học mà chơi – chơi mà học, ngày mỗi ngày tiến bộ phát triển một tình yêu với âm nhạc và hứng thú được tham gia các hoạt động âm nhạc; rồi mới đến các năng lực âm nhạc đặc thù.

IV. GIỚI THIỆU CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC ÂM NHẠC TIÊN TIẾN CỦA THẾ GIỚI

Ngoài các định hướng về phương pháp giáo dục âm nhạc chung, GV âm nhạc cần nghiên cứu và ứng dụng các phương pháp dạy học âm nhạc tiên tiến của thế giới để mang lại cơ hội cho HS được tham gia tích cực vào không gian của âm nhạc qua các hoạt động đa dạng, phong phú. Các phương pháp này bao gồm:

1. Phương pháp Dalcroze (Thụy Sĩ)

Dựa trên quan điểm “*Âm thanh đi trước kí hiệu*” của Pestalozzi (1746 – 1827), nhà giáo dục âm nhạc người Thụy Sĩ, phương pháp Dalcroze định hướng xây dựng các kĩ năng, kiến thức âm nhạc cho trẻ em thông qua sự khám phá vận động âm nhạc dựa trên các tác nhân về tiết tấu (Rhythmic stimulus) (Campbell, 1991).

Các công cụ dạy học:

- Kí xướng âm theo hệ Do cố định (Fixed Do);
- Biến tấu – Ngẫu hứng (Improvisation);
- Vận động theo nhịp điệu (Dalcroze eurhythmics).

2. Phương pháp Kodály (Hungary)

Môi trường giáo dục âm nhạc phải tích cực và đầy niềm vui với sự vận dụng đa dạng bài hát thiếu nhi, đồng dao, các trò chơi âm nhạc, vận động và các vũ điệu dân gian.

Các công cụ dạy học:

- Xương âm theo hệ Do di động (Movable Do);
- Đọc nhạc bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay (Hand signs);
- Đọc tiết tấu bằng âm tiết (Rhythm duration syllables);
- Nốt nhạc bằng hình tượng (Iconic notation);
- Tư liệu âm nhạc phải chú trọng âm nhạc dân ca và truyền thống, các tác phẩm âm nhạc cổ điển có tính nghệ thuật cao.

3. Phương pháp Orff-Schulwerk (Đức)

Các hoạt động âm nhạc dựa trên tính hệ thống bởi kết hợp hát, vũ điệu, vận động, đa dạng việc đọc âm hình tiết tấu và chơi nhạc cụ. Lớp học âm nhạc theo phương pháp này sử dụng rất nhiều nhạc cụ khác nhau, bao gồm các nhạc cụ tiết tấu và các nhạc cụ giai điệu.

Các công cụ dạy học:

- Nói theo nhịp điệu (Speech);
- Hát (Singing);
- Chơi nhạc cụ (Playing instruments);
  - + Bộ gõ cơ thể (Body percussion)^(*)
  - + Nhạc cụ cầm tay không định âm (Unpitched hand percussions)
- Nhạc cụ Orff (Orff instruments).

Các phương pháp dạy học âm nhạc được giới thiệu trên có tính tiêu biểu và đang được vận dụng ở nhiều quốc gia trên thế giới, còn một số định hướng phương pháp dạy học khác như Suzuki, Carabo-Cone, World Music Pedagogy khởi xướng bởi Patricia Shehan Campbell, hay Lí thuyết về học tập âm nhạc của Gordon,... Mỗi GV cần tìm hiểu, tự học và nghiên cứu vận dụng thêm.

V. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC VÀ ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC ÂM NHẠC Ở LỚP 3

1. Tổ chức hoạt động dạy học Nghe nhạc và đánh giá

1.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Nghe nhạc lớp 3

Chương trình giáo dục phổ thông, môn Âm nhạc giới hạn về nội dung và yêu cầu cần đạt cho phần Nghe nhạc lớp 3 như sau:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
3	Một số bản nhạc có lời và không lời phù hợp với độ tuổi.	<ul style="list-style-type: none"> - Biết lắng nghe và vận động cơ thể hoặc gõ đệm phù hợp với nhịp điệu. - Bước đầu biết cảm nhận về đặc trưng của âm thanh trong cuộc sống và trong âm nhạc; cảm nhận âm thanh cao – thấp, dài – ngắn, to – nhỏ, các loại âm sắc, nhịp độ nhanh – chậm. - Nêu được tên bản nhạc.

(*) Thuật ngữ *Body Percussion* được dịch sang tiếng Việt là *Bộ gõ cơ thể*. Tuy nhiên trong sách này nhóm tác giả dùng cụm từ *Vận động cơ thể* để thay thế.